Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
Svoboda
30 Montgomery Street
Jersey City N J 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451 2200

РІК XCIII. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го СІЧНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 11, 1986 Nб. 7. VOL. XCIII.

ЗАКЛИК

ДЕНЬ 12-ГО СІЧНЯ — ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ З УКРАЇНСЬКИМИ ПОЛІТИЧНИМИ В'ЯЗНЯМИ В СССР

ПЛАСТ **СУМА** **ОДУМ**

Ідучи за закликом українського політичного в'язня-патріота В'ячеслава Чорновола відзначити день 12-го січня як День Солідарности з нескореною Україною, зокрема з тими, що караються в совєтських тюрмах і „психушках", звертаємося знову до батьків української молоді, до самої молоді і всього українського громадянства в ЗСА відзначити день 12-го січня 1986 року одноденною голодівкою та зовнішньою акцією. В такий спосіб ми у вільному світі прилучимося до тих, які в ім'я любови батьківщини віддали все для неї. Тому закликаємо, щоб:

1. Батьки і виховники пояснили молоді причину відзначування цього Дня Солідарности;
2. Перевести День Солідарности в можливій в даних обставинах формі: голодівкою, відмовленням собі приємности, відповідною пропагандою у своєму оточенні, маніфестаціями, демонстраціями, акціями тощо;
3. Вияснити у своєму довкіллі причину такого способу відзначення Дня Солідарности;
4. Заохотити українську молодь і все українське громадянство включитися в цю акцію;
5. Самим писати листи і помогти молоді писати цього дня листи до преси, сенаторів, конгресменів, стейтових законодавців і до Білого Дому, звертаючи увагу на важливість цього Дня. А ця важливість полягає в тому, що українські політичні в'язні жертвують своє життя в обороні національних, політичних, релігійних і людських прав;
6. Писати листи з побажанням для українських політичних в'язнів і висилати їх копії, як знак протесту на адреси офіційних представництв Совєтського Союзу у ЗСА.

У тому важливому часі, коли українська спільнота вільного світу відмічувала протестною маніфестацією жорстоке нищення Москвою української культури в той час з наказу Москви згинули в концтаборах дисиденти Олекса Тихий і Валерій Марченко, а останньо Юрій Литвин і Василь Стус, довголітні політичні в'язні. Закликаємо українську молодь, батьків і все громадянство прилучитися в день 12-го січня до пропонованої акції в День Солідарности доказати нашим братам і сестрам в Україні, що вони не самі в їхніх змаганнях за волю і самостійність нашої поневоленої, але не скореної України, а вільному світові довести до відома, що найбільшим ворогом людства є комуністична Москва.

Крайова Пластова Старшина
Крайова Рада ОДУМ
Крайова Управа СУМ — Америки

Бандура з колядою пролунали в УНСоюзі

В Головній Канцелярії УНсоюзу стоять (зліва): головний касир Уляна Дячук, головний предсідник д-р Іван Флис, Оля Ходоба, Юліян Китастий, Ліда Чорна та головний секретар Володимир Сохан; сидить з бандурою Микола Дейчаківський.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У четвер, 9-го січня 1986 року, працівники Головної Канцелярії УНСоюзу і „Свободи" мали милих гостей — колядників. Приїхали з Ню Йорку члени ансамблю „Гомін Степів", Товариства Українських Бандуристів і молоді інструктори гри на бандурі. Юліян Китастий, Ліда Чорна, Оля Ходоба та Микола Дейчаківський, які під акомпаньямент бандури проспівали колядки в оригінальній музичній обробці, в тому й одну, яку вони скомпонували для УНСоюзу. Закінчили колядники свої відвідини віншуванням і теплими побажаннями всім працівникам. Головний касир УНС Уляна Дячук відповідно обдарувала колядників.

ГОЛОВА СЕНАТСЬКОЇ комісії в закордонних справах Ричард Лугар запропонував запросити до Конгресу представників борців за свободу Нікараґуа, щоб вони самі розповіли американським законодавцям про мету і завдання своєї боротьби з комуністичним режимом сандіністів.

ЗАГОВОРИЛИ ПРО БЕЗРОБІТТЯ В СССР

Москва. — Як інформує кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Филип Тавбман, Рада Міністрів СССР опублікувала свого роду урядовий рапорт, яким зобов'язується місцеві уряди праці вважати тимчасово звільнених з дотеперішніх обов'язків осіб безробітними і виплачувати їм визначену тижневу ставку, яка забезпечує мінімум прожиття, поки вони знову будуть затруднені.

В теорії безробіття в СССР немає, але на практиці, особливо після експериментальної політики теперішнього лідера Михаїла Горбачова, який повів тактику масового звільнення старших віком службовців і заміни їх людьми з молодшого покоління постала, потреба тимчасово забезпечити велику кількість робітників, зокрема професіоналістів і півпрофесіоналістів та працівників в сільському господарстві на вищих посадах, тимчасовою відповідною допомогою.

Ця справа, між іншим, продісталася, очевидно за дозволом Політбюра, бо нічого там не діється без такого дозволу, на сторінки преси, мабуть із заміром висондування опінії широких кіл суспільства про новий курс компартії, а зокрема нову ініціятиву генерального секретаря ЦК КПСС М. Ґорбачова.

Совєтські урядові економісти погоджуються з думкою, що пропонована модернізація економіки може поставити в стан тимчасового безробіття мільйони робітників. Західні спеціялісти кажуть, що ці зміни і встановлення безробіття є, якщо йдеться про совєтську економічну політику, основними змінами цілої економічної системи, яка, хто знає, в дальшому може принести корисні наслідки.

Офіційно Політбюро не визнавало існування безробіття від 1930 року, коли то було визнано, що цю проблему компартія раз і назавжди розв'язала. Совєтські закони визначають, що кожна особа у працюючому віці мусить бути затруднена.

Совєтський економіст Владімір Г. Костаков заявляє тепер на сторінках газети „Совєтская Культура", що звільнені тимчасово робітники отримуватимуть три місяці повну платню, якщо вони докажуть, що не змогли влаштуватись на роботу. Костаков, який також є заступником директора економічного плянування, додав, що тимчасово може опинитись без роботи від 13 до 19 мільйонів осіб у висліді модернізації економіки.

Помер о. Севастіян Шевчук

Ню Йорк. — Тут у лікарні Кабріні помер у четвер, 9-го січня 1986 року, о. Севастіян Степан Шевчук, ЧСВВ, відомий добре цілій українській католицькій громаді Ню Йорку із своєї душпастирської праці в українській католицькій церкві св. Юра.

Отець С. Шевчук народився в 1909 році у Саскачевані, Канада, та молодою людиною вступив до Чину св. Василія Великого. Студіював спершу в Канаді, а відтак закінчив богословські студії в Римі. У 1933 році був висвячений в Галичині Владикою Йосипом Коциловським. Як священик працював довгі роки в Канаді від Британської Колюмбії до Квебеку, перебуваючи у 42 парафіях.

Особливо велику працю вложив о. С.Шевчук як організатор мирян в Братство Українців Католиків і в Українське Католицьке Юнацтво.

За довгі роки своєї душпастирської праці двічі перебував на терені ЗСА і був парохом в Рівергеді, Глен Кові, Бінґгемтоні, а останні роки в Ню Йорку. Тут душпастирював останніх вісім років заступаючи пароха церкви св. Юра після смерти о. Володимира Ґавліча в 1981 році. В цій парафії недавно торжественно відзначено 50-річчя душпастирської праці о. С. Шевчука. Особливо добре знала о.С. Шевчука українська молодь Ню Йорку, як катехита в українських щоденних і суботніх школах.

Похоронні обряди відбудуться в неділю, 12-го січня 1986 року, о год. 7-ій вечора в церкві св. Юра при участі Владики Василя Лостена. В понеділок 13-го січня буде о год. 9-ій ранку Поминальна Служба Божа, а відтак тлінні останки будуть перевезені до Вінніпеґу і спочинуть на цвинтарі Пресвятої Родини.

Рочестер приготовляється до Січневих Роковин

Рочестер, Н.Й. — Як щороку, місцева українська громада відзначить урочисто роковини проголошення самостійности і соборности України.

В п'ятницю, 17-го січня 1986 року, в приміщенні Міської ради о год. 10.30 вранці, під час спеціяльної церемонії, посадник міста проголосить 22-го січня Українським Днем.

У неділю, 19-го січня, о год. 3.30 по полудні в залі церкви св. Покрови, при 3176 Ст. Пол бульварі, відбудеться концерт. Головну промову виголосить мгр Юрій Шимко, член парляменту провінції Онтаріо, Канада. В мистецькій частині виступить відоме тріо „Верховина" з Торонто і його мистецький керівник Олена Глібович з рецитацією. Концерт попередить вручення нагороди центральної організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні конгресменові Фредові Екертові за його сприяння українській визвольній справі, а зокрема за клопотання заради українського моряка Мирослава Медведя.

Богослуження в наміренні Українського Народу відправляться в усіх українських церквах.

РОДИНА ЄЛЄНИ БОННЕР і її лікар повідомили, що найближчим часом їй все таки треба перенести операцію проводів до серця, бо терапевтичне лікування не привело до поліпшення стану її здоров'я.

АМЕРИКАНСЬКІ ВЕЛИКІ корпорації, які після зустрічі президента Роналда Реґена із совєтським лідером Михаїлом Горбачовим в Женеві були наставлені на великий бизнес із Совєтським Союзом, дещо охололи, довідавшись, що СССР не має досить твердої валюти, втративши багато на спаді видобутку і продажі нафти та оливних виробів і видобуванні золота. Москва радше була зацікавлена у затягнені великих кредитів на Заході, зокрема в ЗСА, маючи добрий досвід з часів Другої світової війни, що капіталістам можна не повертати боргів, особливо тоді коли міняється політична ситуація і у світі настає криза, яку вони дуже легко можуть самі створити.

ЗАКЛИК

КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА Й ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗСА

У 988 році великий князь київський Володимир, як свідчить „Повість временних літ", актом офіційного хрищення запровадив християнство у Київській Русі-Україні. Тепер ще тільки два роки відділяє нас від тисячної річниці тієї великої події, яка відбулася у Дніпрових водах у Києві. Впровадження християнства у Київську Русь було переломовим моментом у житті не тільки для наших предків, але і для їх нащадків. Християнство принесло у Русь-Україну світло Божої правди і нову інституцію, Церкву, які об'єднали у вірі поодинокі племена в один нарід, вплинули на зміну його думання і поведінки в особистому, родинному, суспільному і політичному житті. Християнство в Україні дало нам ряд світлих мужів Церкви і народу — великих князів, святих подвижників, літописців-монахів, митрополитів, єпископів, священиків, організаторів церковного і світського життя та інших. Воно причинилося до розвитку нової культури: письменства, науки, музики, архітектури, законодавства, церковної, суспільної і політичної думки, нових організацій при церквах і поза ними, та інше. Це великий розвиток культури, а для нас сучасників — це велика спадщина. Тому відзначення Тисячоліття Хрищення Київської Руси-України є рівночасно відзначенням тисячолітньої християнської цивілізації в Україні.

Для нас українців відзначення такого величного ювілею є сьогодні одним з найважливіших завдань і то з кількох особливих причин.

Насамперед мусимо пам'ятати, що на Україні московська атеїстична влада поруйнувала або позамикала багато наших українських церков та інших історичних пам'яток і не дозволяє нашому народові незалежно практикувати свою віру і національні традиції, вшановувати своїх великих національних мужів історії та відзначувати важливі і національно будуючі події з минулого. Тому в Україні наш нарід не зможе свобідно, зорганізовано і належно звеличати ювілей Хрищення Київської Руси-України. Це будемо мусіти зробити ми у вільному світі.

Інша причина — це намагання російських чинників, церковних і світських, там і тут у вільному світі, **приписати хрищення Київської Руси і розвиток християнської культури в Україні московській Росії, надати цьому історичному актові і культурному процесові російсько-імперського характеру, знаючи добре, що у час хрищення така московсько-російська держава ще не існувала. Тому ми своїми урочистими всегромадськими відзначуваннями і науковими публікаціями мусимо стати в обороні історичних фактів, нашої правди і нашої великої спадщини.**

Ще інша причина — це наша внутрішня: історична, психологічна і соціологічна. Об'єднаним всенародним відзначуванням тисячоліття хрищення нашого народу і держави і тисячоліття християнства в Україні взагалі, ми відновляємо у нашій пам'яті славне минуле Володимира Великого і Ярослава Мудрого, коли наша держава була могутня, лучимося з ними і їх нащадками і тим стверджуємо історичність нашої нації та підсилюємо нашу національну свідомість, а це основа нашої національної сучасности і майбутности.

Ми, українці у вільному світі, маємо унікальну нагоду і великий обов'язок величаво відзначити наше тисячоліття хрищення і християнства України. Для цього у З'єднаних Стейтах Америки, за почином, благословенням і активною участю найвищих ієрархів наших Церков, Блаженнішого Мстислава — Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА, і Високопреосвященнішого Стефана, Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА, створився у Філядельфії, 23-го березня 1985 року Крайовий Комітет. Його завданням є заохотити і допомогти місцевим громадам по цілій Америці гідно відзначити тисячолітній ювілей хрищення і християнства Руси-України, а зокрема зорганізувати у столиці нашої країни, Вашінгтоні, ряд репрезентативних імпрез в 1988 році на прославу нашого великого Тисячоліття. До комітету входять представники церковних і крайових громадських, професійних і молодечих організацій у ЗСА. Крайовий Комітет складається з Почесної Президії, до якої входять Блаженніший Мстислав, Владика Стефан і пастор Володимир Боровський; Президії, яка складається з представників церковних і різних крайових громадських організацій у ЗСА: Ділового Комітету, який був вибраний на основуючих зборах у Філядельфії; Секретаріяту з п'ятьох осіб, вибраних на тих же зборах; і комісій: організаційної, фінансової, публічних зв'язків, пресової, мистецько-імпрезової, маніфестаційної, зв'язку з державними чинниками, і Контрольної комісії. Інші комісії можуть бути створені як зайде для цього потреба. Президія, Діловий Комітет та різні комісії вже відбули ряд засідань, винесли відповідні рішення і виготовили рамовий плян громадського відзначування Тисячоліття Хрищення Руси-України в Америці. Основні точки цього пляну такі:

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

УРЯДИ МУСУЛМАНСЬКИХ держав на Близькому Сході, від радикальних починаючи і прозахідніх кінчаючи, опублікували спільний комунікат в обороні Лівії. Дуже мало було таких, які зайняли прихильне до ЗСА становище, або затримали невтральність. Більшість засудили всяку форму відплатних акцій, але при тому засудили також всяку форму міжнародного тероризму. Під тероризмом деякі з них розуміють також ізраїльські налети в південному Ливані, Тунізії та інших країнах, відплатні акції ізраїльського війська звернені проти палестинців.

ПІД ТЕПЕРІШНЮ пору ведеться засекречена розмова, метою якої є зорганізувати зустріч на вершинах між лідером Північної комуністичної Кореї Кім Іль Сунгом і президентом Південної Кореї Чун Ду Гваном. Південна Корея дуже зацікавлена не тільки у відбутті зустрічі, але у переломі напруження ще перед 1988 роком, коли то в Сеулі мають відбутися Олімпійські ігрища. Президент Гван навіть готовий поїхати на розмови до столиці Північної Кореї Пйонгянгу.

ДЖ. ШУЛЦ ПОГРОЖУЄ ЛІВІЇ ВІЙСЬКОВОЮ СИЛОЮ

Вашінгтон. — Державний секретар Джордж Шулц виступаючи на пресовій конференції у четвер, 9-го січня, заявив, що З'єднані Стейти Америки вживатимуть також військову силу для зупинення тероризму і притуплення апетитів лівійського диктатора полковника Муаммара Каддафі, який вмішується не у свої справи і становить загрозу для американської політики на Близькому Сході.

„Ми знайшлися тепер на кінці дороги, — заявив державний секретар кореспондентам, — і в майбутньому Уряд ЗСА стосуватиме цілком іншу, більш ефективну політику, не тільки для здержання тероризму зверненого в першу чергу проти ЗСА й інших демократичних держав, але каратиме також тих, які підтримують всяку форму тероризму. Одним з промоторів терористичної діяльности на Близькому Сході і у світі є лівійський диктатор М. Каддафі". Шулц свідомий того, що застосування військової сили проти Лівії не є найкращою методою, але таке потягнення може стати конечністю.

У своїй заяві перед представниками засобів масової інформації Дж. Шулц заявив, що він покищо висилає до Европи одного із своїх заступників Джана С. Вайтгеда завданням якого буде переконати альянтів ЗСА про конечність застосування економічної бльокади Лівії, хоч це одна з найтрудніших справ, яку у якійсь формі хочуть полагодити ЗСА, щоб не створювалось враження, що між ними і европейськими альянтами існує якесь непорозуміння. Очевидно, Европа, а зокрема Італія, яка купує від Лівії половину всієї оливної ропи, і Західня Німеччина, яка також до певної міри узалежнена від достави нафтових продуктів з Лівії відмовляються від бльокади. Обидві европейські держави заявили устами канцлера ФРН Гельмута Коля і прем'єр-міністра італійського уряду Беніто Кракссі, що вони погодяться на економічні санкції тільки тоді, коли всі решта держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) одобрять такий крок.

Португалія, Голляндія, Бельгія та інші країни покищо не погоджуються на жадні санкції крім критики політики полк. М. Каддафі, бо, мовляв, вони терпітимуть не тільки економічно, але також їхні громадяни втратять працю в оливній індустрії Лівії.

У Лівії перебуває також приблизно 1,500 американських громадян, яких президент Роналд Реґен закликає покинути ту країну і повертатися якнайскорше до ЗСА або переїхати в інше, більш безпечне місце. Також цей заклик не мав великого впливу на американців, які знаходяться тепер в Лівії.

Вміжчасі напруга між Лівією і ЗСА зростає. Воєнна фльота у Середземному морі збільшилась на кільканадцять одиниць, а також інші військові з'єднання в ЗСА, Великобританії і Західній Німеччині поставлені у стан воєнного поготівля. Державний секретар, подібно як раніше президент Р. Реґен, відмовився коментувати дії воєнної фльоти і деякі зарядження генерального штабу армії про рух летунства і військових частин, але присутні на пресконференції журналісти мали враження, що Дж. Шулц говорить про підготову ЗСА до війни з Лівією.

ІРАН ВИШКОЛЮЄ ТЕРОРИСТІВ

Вашінгтон. — Американська розвідка має дані, що в Ірані проходять вишкіл спеціяльні групи диверсантів. Їхнім завданням буде захоплення пасажирських літаків і закладників.

Ці банди несуть відповідальність за смерть, починаючи з 1983 року, не менш як 262 американців. Підлягають вони міністерству закордонних справ Ірану.

Американська розвідка виявила місце, де знаходяться два навчальні центри, що займаються підготовою терористів. Один з них є на передмісті Теграну, поряд з летовищем Меграбад, другий знаходиться поряд з „священним" містом Кум. На світлинах, зроблених з сателітів, добре видно пасажирські літаки, які терористи вживають для вишколу.

До навчальної програми входить детальне ознайомлення з розміщенням різної апаратури на літаках типу Боїнг-727 і Боїнг-747. Деякі літаки терористи випозичають в перервах між летами на летовищі Меграбад.

В програму навчання входить також „психологія" захоплення і поводження з полоненими. Інструктори рекомендують відкритий цинізм і необмежену жорстокість.

Сі-Ай-Ей не мало відомостей, скільки саме курсантів проходить вишкіл, але за даними савдійської розвідки, лише за 1984 рік було підготовлено 55 бандитів.

Згідно з іншими даними, в Ірані існує декілька таких навчальних заведень, в яких навчаються не лише іранці, але й мусулмани з інших країн, яких завербували спеціяльні служби аятолли Хомейні. Є також жіночі диверсійні школи.

У присязі диверсантів є такі слова: „Імам Хомейні благословив нас на священну війну проти атеїстичних ворогів Ісламської республіки. Ми є камікадзе Ісламу. Перш ніж загинути, кожний з нас уб'є сто ворогів".

В АМЕРИЦІ

НА ЛЕТОВИЩІ ім. Кеннеді конфіскована велика кількість кокаїни, яка була на покладі еквадорського літака, що прибув до Ню Йорку з Панами. Вартість конфіскованої кокаїни оцінюється на 70 мільйонів дол.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ повідомив, що в грудні безробіття становило 6,9 відсотка, а це на 0,1 відсотка менше, ніж в листопаді. У грудні в країні працювало 108,200,000 осіб. Це найбільша кількість працюючих за всю історію З'єднаних Стейтів. На протязі 1985 року було створено 2 мільйони нових місць праці. Речник Білого Дому Леррі Спікс сказав, що в майбутньому американців чекають добрі економічні новини і що в 1986 році безробіття повинно зменшитися до 6,7 відсотка.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ робить десятиденну поїздку по країнах Південної Америки. Він має намір відвідати Бразилію, Арґентину і Уруґвай, а можливо і Чіле, Перу та деякі інші країни. Сенатор хоче зустрітися не лише з представниками „правозахисних груп", але й з представниками урядів країн Південної Америки. Міністер закордонних справ Чіле Гаймс дель Вальс сказав журналістам, що сенаторові Е. Кеннеді буде дозволено приїхати до Чіле, але ні один міністер не зустрінеться з ним, бо він досить недружелюбно висловлювався на адресу уряду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Передплата на рік $40.00, на піврку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Покищо тільки санкції

Після чотирьох місяців перерви, вперше у 1986 році президент Роналд Реґен перевів 7-го січня свою 30-хвилинну пресову конференцію. Уже день раніше стало відомо, що Президент складе на цій конференції вагому, оже навіть історичну заяву, яка прецизуватиме становище ЗСА супроти Лівії, як центру міжнародного тероризму, та про відношення до її диктаторського лідера, полковника Муаммара Каддафі, який — поруч із іранським аятоллою Хомейні — став уже наче символом найбільш безжалісного і безскрупульного терору. Вже перед цією пресовою конференцією було відомо, що зосередження недалеко берегів Лівії з'єднання американської військової фльоти не було ані „маневрами", як про це говорили офіційні звідомлення, ані приготуванням до війни проти Лівії, а показом американської збройної потуги, демонстрацією проти підтримування Лівією міжнародного тероризму.

У короткій заяві на вступі конференції Президент, покликавшись на свої конституційні права, проголосив загострені санкції проти Лівії: теперішні обмежені торговельні взаємини змінив на повний економічний бойкот. Припинив комунікацію з Лівією, допускаючи виїзд туди тільки у професійних цілях, як наприклад, журналістів-кореспондентів. Закликав перебуваючих у Лівії ще кругло 1,500 американських громадян — виїхати відтіль. У дальшому ході конференції ствердив, що раніше було там 8,000 американців, які масово покинули Лівію, коли ЗСА зірвали з нею дипломатичні взаємини, і висловив надію, що тепер зроблять те саме й інші. Підкреслив, що ті санкції є тільки маніфестацією американського обурення на політику Муаммара Каддафі загрозив, що коли вони не переконають чи пак не вразумлять того диктатора, то прийдуть „дальші кроки". Які саме — не сказав і коли деякі журналісти настирливо хотіли, щоб Президент поставив точку над „і" — поведе він чи не поведе проти Лівії збройну інтервенцію — він відмовився зробити це і залишив вільне поле для здогадів. На другий день доповнив санкції, заморозивши в ЗСА всі лівійські фонди.

На цій пресовій конференції заторкувались різні справи, включно з заплянованою і ще не переведеною реформою податкової системи, справою зрівноваження бюджету, зв'язком загального бюджету зі соціяльним забезпеченням, проблемою Близького Сходу, становищем американського Уряду до проблеми палестинців і т.п. Але центральною проблемою цієї конференції був таки міжнародний тероризм і питання, як ЗСА мають ставитись до Лівії і її вищеназваного диктатора. Реґен твердив рішуче, що він має докази на те, що Каддафі був причетний до недавнього терористичного акту на летовищах в Римі й у Відні, при чому згинуло 19 осіб, між ними п'ятилітня американська дівчинка, та поверх 150 було ранених. Він запевняв присутніх, що американська розвідка докладно перевірила, що в Лівії є табір для вишколу терористів. Покликався на слова самого Каддафі, який називав героями терористів і заповів дальше сприяння тероризмові навіть у постаті наслідування японських самогубних „камікадзе".

Але надзвичайно гострий і різкий виступ Роналда Реґена з потвердженням правдивости характеристики Муаммара Каддафі, як „варвара" — за словами ізраїльського прем'єра — той виступ зобов'язує Реґена триматися своєї політики проти Лівії і Каддафі. Реґен запевнив, що Америка не виступає проти народу Лівії, а тільки проти тамошнього режиму. Висловив переконання, що боротьба проти тероризму може бути успішною, і покликався при цьому на факт, що Америка внеможливила переведення заплянованих терористами 126-ох актів. Де і яким способом — цього не виявив. Промовчав теж погрозу збоку Москви, що у випадку американської бльокади Лівії — СССР її перелямає.

Тому ситуація миру чи війни в середземноморському обширі далі не з'ясована. Виходить із цієї пресової конференції, що Роналд Реґен був би щасливий, як би можна виминути збройну розправу, але не виключає її коли економічні санкції виявляться безвартними, як засіб політичної тактики. Франція, Західня Німеччина, Британія, Швайцарія, Юґославія, Італія, Еспанія і Туреччина, — всі вони, як показалося, так сильно пов'язані торгівлею з Лівією, що вони не приєдналися до становища Реґена. Можливо, що тепер Реґен буде просто присилуваний ужити тих „дальших кроків", бо Каддафі не зміниться. А самі погрози без діл — компромітують ЗСА.

Ольга Кузьмович

ЧИ ЗМОЖЕ ВОНА ВСТОЯТИСЯ?

З першими днями 1986 року читаємо на сторінках нашого щоденника проголошення 31-ої Конвенції Українського Народного Союзу, що відбудеться в Дітройті в травні цього року. Знову, як перед чотирьома роками і як кожний раз, коли відбувається Конвенція з'їдуться делеґати з усіх усюдів, щоб обговорити працю УНСоюзу і призадуматися над його долею у майбутньому.

І саме в оцінці минулого, чи з думкою про майбутнє, поруч із важливими справами членства, в осередку уваги усіх присутніх на Конвенції делеґатів повинна стояти на нашу думку „Свобода" — цей єдиний тепер україномовний щоденник у вільному світі.

Здається, що зарідко і замало прикладаємо уваги до цього факту, що сьогодні щоденна поява „Свободи" має ключове значення для вільної української громади.

Минулися безповоротно часи розквіту україномовної преси шістдесятих років і вона корчиться у застрашаючий спосіб з кожним черговим роком, з кожним відходом у засвіти українського журналіста, якого тепер немає кому заступити. Ось в останніх місяцях ми довідались, що перестав після 29 років появи виходити тижневик „Українське Життя" в Чикаґо, ось недавно тижневик „Новий Шлях" у Канаді попрощав у кращий світ свого довголітнього редактора Володимира Скорупського, ось і другий дотеперішній щоденний українською мовою „Америки" із-за редакційних труднощів не появляється кожного дня.

Немає ніякого сумніву, завмирає або сповільнюється живчик нашої україномовної преси. Але рівночасно із цим ствердженням цього безпірного факту, нас жахає велика байдужість до україномовної преси нашої спільноти, а в першу чергу цих чинників, що за її дальшу появу відповідальні.

Як часто можна почути завваги критики, що в цій пресі бракує того чи іншого, що брак цікавих матеріялів, що „немає що читати", як часто холодно стверджують, що життя цієї україномовної преси вже дуже коротке, бо „немає кому її читати", тому що молодше покоління свобідно читає лише в англійській мові.

Усі ці закиди правдиві, але одночасно із ними треба поставити на вагу цю прямо історичну вагомість безперервної дальшої появи періодичної нашої преси, а вже зокрема конечність продовжування видання україномовного щоденника.

Саме він і тільки він реєструє події нашого українського життя у вільних країнах, подає діяльність наших громад і колись буде чи не єдиним джерелом інформацій для майбутнього історика.

Коли поглянемо в минуле нашої 93-літньої „Свободи" та пригадаємо всі ті перешкоди, які мали наші піонери з її видаванням, усі ті важкі моменти, які прийшлося переходити УНСоюзові у різних десятиріччях його праці, то можемо зі справжнім подивом оцінювати настанову цих наших раніших іміґрантів. Вони, що були куди менше едуковані і з куди меншими претенсіями бути культурною елітою, мали більше зрозуміння для важливости українського щоденника, як маємо ми — політична іміґрація — та наші високі кляси професіоналісти, науковці, мистці, провідники української вільної громади.

Справді можна уважати іронією обставин, що саме тепер, коли в Україні іде повною парою русифікація і з кожним роком появляється менше журналів в українській мові, як вислід плянової політики нищення українства — ми переводимо таки нищення із власної непримушеної волі, а тільки із байдужности до плекання писаного українського слова.

Певне, немає нічого легшого як піддатися хвилі та іти по лінії найменшого опору, правда, що більшості молодшого покоління важко вже читати пресу в українській мові і тому вона бере радше в руки англомовні українські видання — але чи це може дати нам право легковажити існуючі ще україномовні газети і спокійно глядіти як вони завмирають?

Можна і треба говорити про потребу поліпшення змісту „Свободи", а не можна думати в ніякому випадку про її занепад.

Не хочемо бути патетичними, але саме в тому випадку насувається питання хто із наших патріотів і провідників спільноти і хто із нас — членів цієї спільноти може добровільно прикласти руку до цього історичного вбивства україномовної преси?

Хто може стояти спокійно і приглядатися завмиранні української преси через брак фондів чи недобору, який вона приносить?

В останніх роках, а особливо в минулому році ми мали численні докази жертвенности нашої спільноти на різні, безумовно, потрібні цілі. Але якось дивним-дивом поміж тими збірками, на які громада дає щедрою рукою, датки на українську пресу є дуже мінімальні. Ба, навіть ті наші великі інституції, з яких рамени ця преса появляється, спокійніше видають гроші на різні інші потреби, а не на свої видання. А треба вже було б вкінці подумати про інвестицію гроша в людей, які працюють в редакціях українських часописів і в тих, які мусітимуть перебрати це завдання завтра.

І тому нам здається, що найвищий час цю загальну настанову змінити, бо в інакшому випадкові на нас впаде тавро вбивників вільної української преси, що ще єдина може подавати правду про нас тут — і там. А на смерть нашої преси, а вже особливо „Свободи", лише чекають наші вороги!

То ж коли збиратимуться делеґати на 31-шу Конвенцію УНСоюзу і застановлятися над проблемами цієї прославленої роками „твердині українства", ми надіємося, що вони в першу чергу розглянуть долю нашої „Свободи" і тоді спільно та одноголосно рішать, що не сміє навіть бути крихти сумніву, чи вона зможе далі продовжувати ролю єдиного щоденника в українській мові, а тільки глибоке переконання, що це конечність.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про небезпеки контактів поміж СССР і ЗСА

Коли в листопаді 1985 року відбулася зустріч на вершинах у настрої наладнання відносин поміж ЗСА і СССР, першими її наслідками були натяки на скору віднову культурних та людських зв'язків, поміж тими двома державами.

І справді, не минуло кілька тижнів, як ми вже читали у щоденній американській пресі вістку, що Юрій Темірканоф, диригент з Ленінграду, буде заступати хворого диригента із Західньої Европи на концерті в Ню Йорку, що невдовзі буде виставка мистецьких картин із СССР в ЗСА, що плянуються концерти солістів з СССР. А ось в останньому тижні мали ми всі нагоду прислуховуватись, а передусім обсервувати розмову „на вершинах" звичайних громадян: американських і совєтських.

Розмова поміж американцями із Сієтл і совєтськими громадянами з Ленінграду відбувалася при допомозі найкращих технічних засобів таки живцем, а вели її два з передових журналістів телебачення, Фил Донагю і Владімір Поснер. І хоча розмова мала бути спонтанною та зовсім свобідною, можна було вже по кількох хвилинах завважити, що такою була вона лише зі сторони американських учасників. Не треба було бути бистрим спостерігачем, щоб не завважити дбайливого підбору „припадкових" учасників з Ленінграду. Телевізійні апарати раз-у-раз спинялися на постатях двох „батюшок" з кам'яними обличчями, на косооких членах одного із сибірських племен, що запевняли про расову рівність в СССР, у протилежності до закидів дискримінації, про яку говорила індійка із Сієтл, на молодечих гарних, але іронічно усміхнених обличчях дівчат, що запевняли про велике щастя жити в СССР. Усе прекрасно зарежисероване, щоб лише показати дружні заміри і бажання безпосереднього людського контакту у цих совєтських горожан.

Під вправним проводом В. Поснера вони з огірченням відкидали всі політичні питання американських учасників, про права людини, про свободу вислову, релігії, про Афганістан і Сибір. Вони живо оплескували наївного американського риболова з Аляски, що висловив бажання впізнати краще совєтських громадян як людей і мовчали, коли питання із Сієтл не було їм до вподоби.

Отож все відбулося за пляном, і для нас не було в тому нічого дивного, бо ми інакше і не сподівалися.

Біда, однак, у тому, що багато наївних, одвертих і добросердечних пересічних американців щиро вірить, що під совєтським режимом можна говорити те, що думається, та що там можна як і тут бути тільки людиною.

І тому ми зі страхом думаємо про посилення цих людських контактів, які так захвалює Реґен і яких нібито бажають також совєтські проводирі. Бож під покришкою таких культурних і людських контактів можна подати багато звичайної совєтської пропаґанди, яка може всякати за благословенством властей в американський нарід і створювати щораз краще підсоння для комуністичних і шовіністичних ідей.

О—КА

Орп.

ЗНЕСЛАВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ І НАША ПРОТИДІЯ

III.

У австрійських і польських парляментарних виборах ми йшли деколи в одному бльоці з жидівською меншиною. Пригадую, що мені мій покійний батько розказував, як перед виборами 1908 року молоді жиди в його рідному містечку маршували, трохи комічно співаючи „Гей там на горі Січ іде!". Під час українсько-польської війни в Галичині симпатії більшости жидівського населення були по нашому боці — і за те йому жорстоко віддячилися переможні „галєрчики". В Галицькій Армії служили старшини-жиди. Я пригадую ще, як мені полковник Коновалець говорив, що одним із найхоробріших старшин у корпусі „київських" Січових Стрільців був сотник Яків Розенберґ — „Чорній" — який потім став членом КПЗУ і врешті совєтська влада його розстріляла за... український націоналізм.

На жаль, ця наша українсько-жидівська приязнь була неглибока і нетривала. Насамперед — поміж українською народною масою, здебільша селянською, і жидівством — здебільша елементом міським і комерційним, були деякі природні соціо-економічні конфлікти, які ще загострилися тоді, коли українці почали господарсько емансипуватися, творячи власну міцну кооперативну економію.

Але найважливіше те, що з вибухом Великої Революції на Европейському Сході жиди знову сприйняли ролю „гільфсфольку" — „допоміжного народу", тим разом большевицької московської імперії. Чому вони стали союзниками й співтворцями большевизму тоді — це можна логічно пояснювати й виправдувати. Алеж це факт, що багато з них відограло тоді в Україні ганебну ролю — як вороги й руїнники української державности, творці „ревкомів", чекістські комісари, а пізніше — ті „тисячники", що „викачували" ввесь хліб з українського села, залишивши його вмирати з голоду.

Ми знаємо тепер, що ця коляборація жидів з червоною Москвою для багатьох із них сумно скінчилася. Було знищено троцькізм із його тисячами провідних жидівських партійців, на зміну ідеї Світової Революції прийшов сталінський „соціялізм в одной стране" і відновився московський антисемітський шовінізм і вичищено з ЦК партії й Політбюра людей жидівського роду. Хоч на Україні далі втішаються деякими привілеями жидівські асимілятори (як і деякі асимілятори-українці), то жидівську національну ідентичність, жидівську культуру, мову іврит, і найважніше — жидівську релігію — переслідується. Це і довело до відновленої українсько-жидівської приязні „на вершинах" — поміж учасниками руху спротиву обидвох народів, поміж політв'язнями жидами й українцями в совєтських концтаборах і тюрмах.

Але в українській масі, яка багато лиха зазнала від жидівських коляборантів большевизму, особливо в добу „воєнного комунізму" й ранньої Сталінщини, залишилося недовір'я й деяка антипатія до жидів. Це не був антисемітизм, лиш свого роду „жидофобія" і вона, як і всяка „фобія" була нездоровим і незрозумілим явищем. Карл Маркс сказав колись, що „антисемітизм, це соціялізм дурних людей". Парафразуючи можна сказати, що й наше „антижидівство", це патріотизм дурних людей. Бо коли багато українських людей, з якими я стрічався на Східньоукраїнських землях, говорило мені: „Жиди — сволочі, а руські також страждали", то це був у них знак національної недозрілости й свого роду міопії — вони не бачили справжнього поневолювача, а лиш його ненависний „гільфсфольк".

І тут ми доходимо до дуже важливого питання: як реаґувати нам на теперішню кампанію знеславлювання? У ніякому разі не вибухом злісних почуттів і більш чи менш одвертих проявів нашого „антижидівства", які деколи сприймають майже антисемітські форми — „на злість" комусь. Кому? Адже це тільки нам самим може шкодити, відвертаючи увагу від справжнього ворога, поширю-

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО АКЦІЮ ОБОРОНИ

З причини нереґулярної поштової достави газети „Свобода", я недавно довідався від моїх приятелів про статтю Віри Л. Дорожинської, поміщеної в „Свободі" з 13-го вересня 1985 року (ч. 176), п. з. „У 38-річний ювілей приїзду до ЗСА Митрополита Мстислава", в якій подані деякі помилкові дані про оборонно-правну акцію колишніх ДП, в якій Владика Мстислав ніс головну і найбільш відповідальну місію.

Будучи головою Оборонно-Правного Комітету для переведення цієї акції, я хочу поінформувати, що:

1. Як відомо, в 1953-54 роках виникла загроза в ЗСА депортації тих колишніх ДП, які рятуючи себе і свої родини від насильної репатріяції в Совєтський Союз, змушені були подати іміґраційним властям ЗСА неправдиві інформації про своє місце народження і т.п. Для допомоги цим жертвам Ялтинської угоди, в 1953 році була заініційована оборонно-правна акція не Селянською Партією, як це твердить автор статті, а Асоціяцією Колишніх Українських Політв'язнів совєтських та нацистських концтаборів і тюрем (АУПВ), головою якої я в той час був.

2. Не „організація Селянської Партії" доручила „трійці", в особах інж. Т. Лесика, проф. Самійловича (моє ім'я подано неправильно), а ще одного чоловіка (прізвище якого „із-за затрати записок я не запам'ятала"), пише автор статті, а навпаки, вищезгадана асоціяція у згоді з Громадським Комітетом Ню Йорку, головою якого в той час був сл. п. проф. Іван Паливода,

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Яблонський

Великий успіх хору „Думка" в Европі

III

Зальцбурґ... Місто не лиш відоме захоплюючою красотою, музичними фестивалями, але в ньому теж народився геніяльний композитор В. А. Моцарт. Сюди з'їжджаються туристи з цілого світу. Подивляють його чарівність і „думкарі". Заходимо до старовинно-чернечого льоху, в якому сьогодні приміщується знаменитий ресторан. Під час обіду інформують, що в цій гостинниці вітали бл. п. Патріярха-Кардинала Йосифа Сліпого. Історія... Доповнюємо обзнайомлювання із містом. Дуже часто в цій мандрівці пролітають перед очима звідкілясь відомі картини. Ось одна з них: тут накручувано популярний фільм „Савнд оф мюзік". На кінець прогулянки підїжджаємо під звісний Моцартеум. Заля в 75 відсотках виповнена меншою частиною наших слухачів. На концерті присутній американський консул. Вступне слово привіту німецькою мовою виголошує д-р М. Сушко. Програма зальцбурзького концерту складалась виключно з українських творів. У цьому турне вперше було виконане „Богородице Діво", що його написав для сопранового сольо і хору композитор А. Гнатишин. Сопранове сольо в церковному стилі співала С. Качарай. Мені здається, що якщо б тут був присутній автор цього твору, то склав би „думкарям" гратуляційну подяку. По останній точці хор переможно вимаршовує із сцени під гучне тупотіння, оплески, і вигуки „біс". Зальцбурзький концерт — ще одна перемога. Після виступу проф. Ганс Жила, колишній президент зальцбурзької області, запросив усіх до готелю на прийняття, на якому відчувся аристократичний дух цісарської кляси. Промовляв на ньому українською мовою проф. Г. Жила, підкресливши в ній своє українське походження. Маестро В. Луців щиросердечно подякував проф. Жилі і сказав, що він не австріяк, а тільки українець. По цих фразах розсіявся однодушний сміх з оплесками, з якого потужно прогреміло у честь проф. Жили „Многая літа". В черзі дальших привітів займав слово американський консул у Зальцбурзі. Його промова з гумористичними вставками часто викликала веселість серед присутніх, які йому з подякою теж відспівали „Многая літа". Голова хору вручив усім за прихильну до хору поставу — та й на згадку незабутньої зустрічі — сувеніри. Майже зразу після цієї церемонії ми залишили через наших водіїв, оце чудове королівське прийняття. Справа в тому, що на австро-німецькому кордоні був точно зареєстрований час, а шоферам не дозволено більше як дванадцять годин працювати на добу. Коли б вони не повернулися у призначеному часі, прийшлося б заночувати в автобусах. Прикро, але закони мають свої права. Ми попрощалися і з симпатичними спогадами залишили Зальцбурґ. Спонзорами на Австрію було Австрійсько-американське товариство, а ініціяторами д-р М. Сушко та проф. Г. Жила. По півночі повернулись півсонні назад до готелю у Мюнхен.

П'ятниця, 1-го листопада. Дощево-заплаканий ранок, наче по чомусь дорогому ронить молитовно чисті сльози. Доле. Скільки пов'язань із цією роками нестертою датою. Десь здалеку докрилює звук дзвону. В Баварії велике церковне свято, „Всіх святих і поляглих". Їдемо до Собору Покрови Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрія Первозванного на Божественну Літургію в намірені українського народу. Під час проповіді Первосвященний Владика Платон Корнеляк склав приязний привіт хорові „Думка" і попросив присутніх не пропустити сьогоднішнього концерту. Після Служби Божої відправлено панахиду у пам'ять поляглих. Співав церковний хор, яким диригувала п. Матусевич. Після відправ усіх було запрошено до церковної залі на солодке із кавою, під час якого забрали слово П. Мельник, І. Раковський та В. Луців. Не обійшлося і без „Многих Літ". Розходимося з господарями до зустрічі на концерті. Більшість хористів повернулася до готелю, а делеґація поїхала на цвинтар. Через невідповідну погоду, розкиненість гробів і обмаль часу не вдалося усіх могил відвідати, крім сл. п. Степана Бандери.

Дощить...

Заля Високої Музичної школи на Арнісштрасе 12 майже випродана. Значить дощ не перешкодив. Надаремне було переживання. Концерт складався виключно з українських творів і пройшов на високомистецькому поземі без ніяких важливих змін у програмі. Лише в кантаті „Україна" сольо виконувала на зміну молода надійна співачка С. Качарай. Перед послідовними точками програми, дівчата піднесли для хору квіти і склав привіт в українській і німецькій мовах П. Мельник. Імпресаріо цього турне маестро В. Луців подякував у двох мовах та закликав привітати з 35-літнім ювілеєм хор „Думку" з Ню Йорку. Усі в залі повстали з місць і грімко заспівали „Многая Літа". Мюнхенський концерт закінчено під знам'ям листопадового зриву зі спільно відспіваним з публікою національним гимном „Ще не вмерла Україна". Ми попрощалися зі знайомими і відїхали до ресторану на вечерю. Організатором концерту в Німеччині було Центральне Представництво Української Еміґрації. Вранці ми залишили Мюнхен, а спогади із нього забрали зі собою.

У 300-милевій дорозі до Страсбурґу з чудовими пейзажами довідуємося від маестра В. Луцева про передконцертові замітки в таких часописах: „Телеґраф енд Арґус", — з Бредфорду, „Кензінґтон Пост" і „Челсі Таймс" з Лондону, „Ле Новель Альзасієн" із Страсбурґу та „Новель де Вендреді" з великою світлиною хору із Саверну. Автобуси не їдуть, а пливуть по рівному шосе, тримаючись разом як близнюки тільки час від часу, мов би для забави, випереджують один одного. Здається, що під кінець тури, уже повинна б закрастися втома, а воно далеко ще не так. Наче б замало ще співів, не досить концертів, бо спів не вмовкає в дорозі. От так вони люблять рідну пісню, яка зберігає їх порозкиданих на чужині в українські сім'ї.

Страсбурґ — столиця Альзасу. Відоме не тільки як славне університетське місто, але теж знане місцем Ґутенберґа на найстаршій площі Страсбурґу, першою християнською катедрою Ля Катедраль, яка була збудована в 1492 році та є одним із найбільших портів Франції. Загніздившись на коротке перебування, ми пообідали і

(Закінчення на стор. 4)

Об'єднання українських поліціянтів

Від двох років у Філядельфії існує важлива українська організація, що про неї донедавна не тільки в найближчій околиці, але навіть і в самому місті мало хто знав. Цією організацією є Об'єднання Українсько-Американських Поліцистів, яке за допомогою кількох ентузіястів основала його теперішня голова Надія Дорожинська. Вона, колишня пластунка, що усно і письмово знаменито володіє українською мовою, закінчила вищу університетську освіту з ділянки бизнесу. Від 12 років, після додаткових курсів, є на поліційній службі. Вже два роки належить до Вишкільного бюра та є інструктором у Поліційній школі Філядельфії, де навчає рекрутів про значно поширені в місті, особливо у відношенні до молоді та дітей, різні статеві злочини.

До Об'єднання Українсько-Американських Поліцистів належать досі 36 членів, в тому шість дівчат. Три поліціянти живуть і працюють в околиці Філядельфії. Членом Об'єднання став відомий комісар поліції Григор Самбор, що недавно пішов на емеритуру. Його батько був українцем.

Об'єднанням керує Управа і Рада Директорів. Ціллю т-ва є наладнати товариське життя між українськими поліцистами, ділитися досвідом, спішити допомогти один одним, боротися з корупцією у своїх рядах та зберігати високий моральний стандарт, притягати до Об'єднання українських поліціянтів в потребі бути корисним для українських мешканців міста й служити їм порадами. В емблемі т-ва є американський орел, золотий тризуб на блакитному полі та поліційна відзнака.

Такі Об'єднання мають вже довший час інші національні групи і з ними підтримує дружні зв'язки наше товариство.

В поліційній централі знаходиться окрема книжка, де зазначено, якими мовами володіють поліціянти. В потребі кличуть їх на перекладачів. Правдоподібно, якщо б у Ню Орлінс існувало таке українське об'єднання поліцистів, доля втікача М. Медведя могла бути зовсім іншою.

Перше Об'єднання Українських Поліцистів постало в 1980 році у Чикаго. З його рядів вийшов відомий сенатор Володимир Дудич. Друге з черги основано в Філядельфії у 1983 році. Поляки мають по всіх більших осередках свої об'єднання. Українські поліцисти повинні створити в кожному значнішому скупченні наших людей свої організації. На цьому певно скористала б українська громада в ЗСА.

Платні та забезпечення поліцистів є вдоволяючі. По 20 роках служби на 45 році життя поліцист може йти на емеритуру. Наша молодь повинна зацікавитися цією дуже потрібною і корисною ділянкою.

В п'ятницю, 22-го листопада 1985 року, поблизу Бристолю, Па., у репрезентативному ресторані Кінгс Катерерс, Об'єднання Українських поліцистів влаштувало бенкет, на який прибуло около 250 гостей. О 7-ій годині вечора був коктейл, а о 8-ій год. бенкет з мистецькою програмою у виконанні знаменитого вокально-інструментального ансамблю „Зелене жито" з Філядельфії. Залю прийнять вдековано американським і українським прапорами та емблемою Об'єднання.

У бенкеті взяли участь о. шамбелян Михайло Федорович, парох українського катедрального храму в Філядельфії; комісар Григор Самбор з дружиною, якого вітали присутні вставши з місць, тривалими оплесками; репрезентанти етнічних об'єднань поліції та українських товариств „Провидіння", СУМА тощо.

Програму започатковано американським і українським нціональними гимнами, що їх відспівала Орися Гевко. Молитву провів і поблагословив трапезу о. шамбелян М. Федорович. Відчитано привіт та благословення від настоятеля українського православного катедрального собору митрофорного протоєрея Ф. Істочина. В часі бенкету ансамбль „Зелене Жито" виконав в'язанку українських і кілька американських пісень, а згодом приграваз до танців. Цим ансамблем керують Орися Гевко й Маруся Домбчевська.

Надія Дорожинська сердечно вітала від Об'єднання Українських Поліцистів комісара Г. Самбора, якому під грімкі оплески передала почесну грамоту Людини Року, а його дружині різьблену касету. Гості проспівали многоліття. Г. Самборові, його дружині та представникам об'єднань поліцистів. Зворушений Г. Самбор подякував за грамоту й гаряче привітання і заявив, що після осягнення незадовго докторату посвятиться інтенсивній праці в новій ділянці. Кожночасно, коли зайде потреба, він може прийти на поміч філядельфійській поліції зі своєю фаховою допомогою. Поліційну службу виконував 35 років. Цю гарну імпрезу закінчено забавою з танцями.

Об'єднання видало Пропам'ятну Книгу з численними привітами від різних установ і організацій, включаючи українські. Слід погратулювати Н. Дорожинській за основання цієї асоціяції, що стала прикладом і заохотою для інших осередків. Зокрема треба висловити їй щире призвання за вдалий бенкет, що вперше познайомив українське громадянство Філядельфії й околиці з цим корисним і надійним товариством, а нашим поліцистам слід побажати багато успіхів у прийдешньому та тісних взаємовідносин з українською спільнотою.

Телевізійне русло 6 фільмувало важливіші моменти з бенкету та згодом передало їх під час програми.

О. Татомир

28-ий Відділ Союзу Українок в Нюарку на ширших сходинах 13-го листопада 1985 року відзначив 80-ліття своєї заслуженої членки Наталії Чапленко. Голова Відділу Слава Олесницька привітала соленізантку китицею квітів, а членки многолітством. В той час увійшли дві доньки Н. Чапленко, що було додатковою несподіванкою для неї. Ліда Гладка прочитала змістовний реферат про життя, діяльність і заслуги Н. Чапленко. Не зважаючи на життьові трудноці, п-і Наталія зуміла розвинути свої таланти невсипущою працею спочатку для того, щоб здобути освіту, а потім на громадському полі. Вона залишила незатертий вклад у нашій культурній скарбниці. Вона ще й далі, як ентузіястка праці, усім цікавиться, дораджує і продовжує свою діяльність.

80-ліття Наталії Чапленко

Наталія народилася 15-го жовтня 1905 року у селі Турка коло Коломиї, як десята дитина в родині Петра і Марії з Мартовичів Стефанових. Батько її був директором школи. Мати Марія — це сестра відомого письменника Леся Мартовича. Обидва роди п-і Наталії займали визначні місця серед української інтелігенції та видали багато заслужених діячів і професіоналістів. Початкову школу і гімназію закінчила 1925 року в Коломиї, а згодом студіювала і закінчила природничий факультет (ботаніку) Варшавського університету. У 1928 році одружилася з Віктором Осінським, інженером геодетом родом з Полтавщини, який працював у земському уряді у Варшаві. Подружжя мало три дочки — Таїссу (Децик-Мелешко), Анну (Кравчук) і Марію (Полянську). В часі ісходу родина переїхала на Лемківщину до Сянока, де у 1940році помер чоловік п-і Наталії. З того часу, аж до виїзду до Америки, вона вже сама пробивалась крізь життя і опікуючись своєю малолітньою родиною. Почалася її професійна праця спочатку у бюрі надлісництва, потім у Ліську у сільсько-господарському уряді та в аґрономічному відділі для справ домашньої господарки.

Довелося, однак, все далі на захід мандрувати: через Штрасгоф та інші переселенчі табори, а в 1949 році опинилася з дітьми в Америці в місті Амстердамі, а згодом у Філядельфії, Нюарку, Ню Йорку, аж нарешті — Матаван, Н.Дж., з кондомініюм для старших віком людей, де вона живе зі своїм другим чоловіком Василем Чапленком. Одружилася вона в 1956 році. Василь Чапленко — письменник і мовознавець. Обидвоє вони залюблені в літературу та видавничу діяльність, в обох книжка — це магічне і чарівне слово.

Суспільна і журналістична діяльність виповнила велику частину життя п-і Наталії. Ще як учениця належала до Пласту, була членкою „Сокола", Студентської Громади в Коломиї й у Варшаві. Особливо цікавили її жіночі організації. Вже в 1940-41 рр. заініціювала, організувала і стала головою першої Жіночої Секції при УДК в Балигороді, а в Німеччині, в Мангаймі й Ельванґені — головою Об'єднання Українських жінок. Переїхавши за океан, вступила в члени 28-го Відділу СУА в Нюарку. Була головою Окружної Ради в Ню Йорку а в Головній Управі СУА — культосвітньою референткою. Належала теж до культурно освітньої комісії СФУЖО і була ініціяторкою „Гуртків Книголюбів". Ця ідея прийнялася у відділах СУА і причинилася до збагачення змісту наших програм. Стала членом редакційної колегії „Нашого Життя", яке тоді редаґувала Лідія Бурачинська. Пані Наталя написала багато статей на обрядові теми та фейлетонів під псевдом „Ната" й „Оса", що появлялися в інших жіночих журналах і в загальній пресі. Була також співробітницею квартальника СФУЖО „Українка в світі" (1972-1982), в якому провадила сторінку „Наші сучасниці — короткі біографії". Належить також до секції журналісток СФУЖО.

Заходами СУА вийшли такі її праці: „Бібліографія видань жіночої творчости поза межами України" (1940-1973), „Українські назви з куховарства і харчування" в 1980 році. Це унікальне і вартісне у нас видання, бо наша мова в цій ділянці засмічена чужими словами. Уклала також бібліографію видань свого чоловіка, Василя Чапленка, що була надрукована в ювілейному збірнику 1975 року.

Ми маємо небагато жінок, що опрацьовують і пишуть на українознавчі теми тому тим більше цінимо ініціятиву цієї заслуженої авторки. За її творчу працю відзначено Наталію Чапленко почесним членством СУА. Дочки нашої Ювілятки теж віддано працюють у рядах СУА. За солодким і кавою закінчився цей приємний вечір.

Марія Храплива

Книжка А. Скоценя в Клівленді

Вслід за дуже успішним поширенням книжки Олександра Скоценя „З футболом у світ" серед прихильників копаного м'яча в інших містах, цюнезвичайно цікаву й цінну працю найпопулярнішого українського футболіста можна вже набувати в книгарнях Парми й Клівленду. Книгу на 638 сторінках друку, в твердій оправі, ціною 25 дол. продається в крамницях: „Базар", 5689 Стейт ровд., Руденський, 5432 Стейт ровд. та „Дністер", 2399 захід 11-та вул.

Степан Маланчук

Баффало в поклоні В. Стусові

Заходами місцевого відділу УКАРади відбувся в Баффало 1-го грудня 1985 року вечір, присвячений пам'яті поета Василя Стуса, жертви насилля червоної Москви. В українських католицькій і православній церквах відправлено панахиди за спокій душі цього безстрашного борця за свободу і гідність свого народу.

Ввечорі українська баффалівська громада віддала поклін цій великій Людині, якої боялася Москва, бо зброєю Василя Стуса було слово і він відважно кидав це слово публічно окупантам в очі. Вечір відкрив голова відділу УАКРади Леонід Царик, попросив присутніх хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять великого сина України і передав ведення програми Ірині Лаврівській.

Слово про поетичну творчість Василя Стуса, ілюстроване його поезіями у виконанні артистки Ірини Лаврівської, виголосив письменник Марко Царинник. Тема доповіді — поезія і політика. Прелеґент коротко з'ясував різниці у розумінні поезії в західньому світі, головно англомовному, і у Східній Европі. „В той час як американська, канадська або англійська поезія нашого часу відкидають усе, що поза індивідумом, все суспільне і політичне, — сказав прелеґент — у нас, як і в інших країнах Східньої Европи, поширена традиція бачити у поетові не стільки мистця, скільки барда, „вокс популі", рупор для соціяльних і національних гасел."

Тернистий шлях Василя Стуса почався на 34-му році його життя і вів через трудові табори і заслання з короткою перервою аж до його передчасної смерти. Західній світ скоро звернув увагу на творчість молодого поета. Всі старання допомогти йому не дають жадного успіху, лише загострюють ненависть Москви. Нелюдські психологічні і фізичні тортури доконують свого. Василь Стус умирає на 47-му році життя. Вмер далеко до закінчення другого вироку з гордо піднесеним чолом „в боротьбі за справу — свободу і гідність свого народу і тим самим за свободу і гідність усього людства".

Програму вечора збагатив квартет бандуристів з Торонто під керівництвом Петра Бориса, який виконував пісні: „Стоїть Явір над водою" і „За Сибіром сонце сходить"; „Гайдук", сольо, композиція Романа Демеди у виконанні автора і „Фантазії українських молодій". Мистецьке читання творів у виконанні Анни Макуха і Стефанії Чушакової ближче запізнали присутніх з творами поета. Потім квартет бандуристів проспівав „Муж", сольо Єфрема Стефанюка і його ж композиція, та дві пісні — „Зелений гай" і „Заплакали карі очі". Після квартету виступили учні 9-ої кляси місцевої „Рідної Школи", яких приготовили Неоніля Стецьків і Стефанія Чушакова. Вони закінчили програму цієї успішної імпрези збірною декламацією „Сто років як сконала Січ" Василя Стуса. Численна публіка дякувала всім виконавцям щедрими оплесками за цей направду гарний і культурний вечір.

Богдан Пашковський

„Україна в англомовних виданнях"

Восьмий світовий конкурс для молоді ім. Марусі Бек

Нещодавно рідко коли можна було знайти в англомовних виданнях згадку, чи то про Україну, чи про українців, чи про українське питання. Сьогодні вже часто можна подибати в таких виданнях слова „Україна", „український". Та ледве чи хто з українців збирає чи зберігає такі матріяли для дослідників нашої історії. З метою створити хоч мінімальне джерело таких матеріялов, проведено протягом останніх сімох років конкурси „Українікa". Ініціятором та першим фундатором була д-р Маруся Бек.

Треба підкреслити, що ці конкурси заплянoвані головно для української молоді у всіх країнах вільного світу. Вони бо дають молоді можливість наочно побачити, скільки місця та уваги англомовні видання присвячують українським справам, пізнати в якому насвітленні ті справи предложені читачам, перевірити точність фактів та, взагалі, поповнити своє знання й поглибити свою свідомість про свою українську спадщину.

Як попередньо, так і тепер усталено два відділи учасників для молоді: від 14-го до 17-го років життя включно та від 18-го до 24-го років включно. Але до того, на домагання деяких заінтересованих, поширено конкурс і створено ще один відділ учасників, а саме: для дорослих, починаючи від 25-го року життя. Окремі нагороди призначені для всіх трьох відділів.

Для молодшого відділу: перша нагорода — 300 долярів, друга нагорода — 200 долярів; третя нагорода — 100 дол.

Для старшого відділу: перша нагорода — 500 долярів; друга нагорода — 300 долярів; третя нагорода — 200 долярів.

Для відділу дорослих призначено тільки одну нагороду — 1000 дол.

Для цього восьмого конкурсу треба збирати матеріяли від 1-го січня до 31-го грудня 1986 року. Надіслані збірники оцінюватиме жюрі. За найкращі збірники (взявши до уваги кількість та якість зібраних матеріялів, як також і оформлення збірників) учасники будуть відповідно нагороджені.

Щоб стати учасником цього восьмого конкурсу на 1986 рік, необхідно листовно зголоситися до Комітету Конкурсу якнайшвидше. Зголошення будуть до 1-го березня цього року. Зголошені учасники одержать дальші потрібні інформації про зобов'язуючі правила Конкурсу.

Для придбання якнайбільше учасників дуже важливою є підтримка та співпраця батьків, виховників та учителів. Вони бо мають найбільшу змогу добирати та заохочувати найбільш підхожих молодих до участи в цьому Конкурсі з-поміж тої молоді, яка є під їхньою опікою та на яку вони можуть особисто вплинути. Тому комітет дозволяє й групову участь, тобто батьки, учителі чи опікуни можуть стати організаторами, а навіть наглядачами над такими груповими учасниками чи то в школі, чи в молодечій організації, а навіть в родинах, які захотіли б збирати матеріяли та комплектувати збірники разом.

Зголошення, подаючи при тому повне ім'я та прізвище, вік і точну адресу, прохається висилати на адресу: „Ukrainica", 2026 Oakman, Detroit, Mich, 48238.

Мгр С. Віхар
голова Комітету конкурсу

Вісті УНМузею в Чикаґо

Управа Українського Національного музею в Чикаґо повідомляє українську громаду, що 2-го листопада ц.р., на нарадах Дирекції музею і представників громадських організацій, рішено купити три будинки чикаґських відділів Українського Народного Союзу при 841-43-45 Норт Вестерн авеню за 75,000 дол. У зв'язку з цим купном, каса „Самопоміч" дає музеєві позичку в сумі 60,000 дол.

Тому що ці три будинки вимагають цілковитої перерібки, а до того ще й відповідних фондів для покриття коштів ремонту, які можуть перевищити ціну купна, Управа Музею звертається до української громади з палким проханням допомогти нам своїми щедрими датками закінчити цей важливий почин, який скерований на те, щоб наш Музей у новому і відповідному до музейних потреб приміщенні гідно репрезентував спадщину української культури на терені Чикаґо й околиці.

На кожному поколінні тяжить якась відповідальність й обов'язок перед прийдешніми нащадками і історією. Тоді, коли наші попередники в 1952-55 роках зуміли заснувати Архів-Музей (О. Ганкевич), закупити будинок (д-р М. Сіменович), придбати експонати, книжки і архівні матеріяли, вартість яких перевищує один мільйон дол., то нашим обов'язком є все це дбайливо зберегти і упорядкувати так, щоб ці надбання гідно репрезентували українську культуру впродовж довгих віків.

Не пошкодуйте щедрої пожертви на збереження музейних збірок, книгозбірні й архіву. Не дозвольте, щоб вартість деколи рідкісних історичних пам'яток і зразків українського мистецтва пропали безслідно.

Ідіть слідами ваших славних предтеч, які колись на рідних землях будували церкви, народні доми, школи і музеї, а згодом продовжували їхнє діло на терені ЗДА і у вільному світі.

Будьте і ви будівничими і оборонцями духової й матеріяльної культури у вільному світі.

Мгр Омелян Басюк

Померла Стефанія Смук

Чикаго. — У п'ятницю, 20-го грудня 1985 року тут померла на 84-му році свого трудолюбного життя св. п. Стефанія Смук з Коптинських, дружина відомого адвоката і суспільного діяча і секретаря 425-го Відділу УНС д-ра Романа І. Смука, залишивши в жалобі й смутку мужа, дочку Аніту з мужем д-ром Едвардом Лютером, внуків Едварда і Стефана Лютерів, правнуків Браєна і Леррі Лютерів (діти Едварда).

Похорон відбувся у вівторок, 25-го грудня 1985 року з похоронного заведення Музика і Син у Чикаго.

Похоронні відправи відслужив в катедрі св. Миколая о. Леонард Корчинський при участі найближчої родини і знайомих. Тіло св. п. С. Смук похоронено на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, де від 1970 року спочиває трагічно загинувший син св. п. інж. Роман Володимир Смук.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ, вчинені палестинцями, привели до того, що багато американців починають осуджувати всіх без вийнятку американців арабського походження. Про це розповів журналістам заступник голови американсько-арабської антидискримінаційної комісії дітройтський правник Аблін Джабара. Він сказав, що це перетворюється в серйозну проблему і що недавно одна місцева радіостанція закликала всіх американців нападати на палестинців, які живуть в Америці. Лише в Дітройті і його пригородах проживає майже 250,000 арабів.

ДО ЗСА ПРИБУВ ЛАВРЕАТ премії Нобеля єпископ Десмонд Туту з Південно-Африканської Республіки. Він пробуде в ЗСА два тижні, збираючи гроші на фонд допомоги втікачам з ПАР. Д. Туту почав поїздку по країні з Гартфорду, Конн., де живе його дочка Наомі.

У СЬОМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАМИ, БАБЦІ та ТЕЩІ

бл. п.

МАРІЇ ГОЛОВЕЙ

будуть відправлені
у четвер, 16-го січня 1986 року
СЛУЖБИ БОЖІ
у церквах св. Володимира у Ґлен Спей, Н. Й., о год. 9-ій ранку
та у Кастель Ґандольфо, Італія.

У глибокому смутку —
доньки — ОРИСЯ і ДАРІЯ з родинами.

У ТРИДЦЯТУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого та Незабутнього
БАТЬКА, ДІДА та БРАТА

бл. п. інж.

Зиновія Б. Дибуляка

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в четвер, 16-го січня 1986 р. у Філядельфії, Па.,
в церкві св. о. Миколая, о год. 7:30 ранку;
в церкві Царя Христа, о год. 8-ій ранку
та Каплиці Філії Українського Католицького Університету, Елкінс Парк, Па., о год. 10-ій ранку.

За упокій душі Покійного просять про молитви:
ХРИСТИНА ДИБУЛЯК-ЧОРПІТА — донька
з мужем СТЕПАНОМ і донькою
РОКСОЛЯНОЮ
Ближча і дальша Родина в Америці та Польщі

Центральне Об'єднання Буковинських Українців

з сумом повідомляє, що 2-го січня 1986 року в Медісон, Віск. відійшла у Вічність

Паніматка св. п.

Олександра Нагірняк

дружина покійного о. Ілії Нагірняка.

ПОХОРОН відбувся у понеділок, 6-го січня 1986 року на цвинтарі Церкви-Пам'ятника св. апост. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Управа ЦОБУ

Знеславлення...

(Закінчення зі стор. 2)

ючи серед нашого американського оточення враження, що наші вороги мають рацію, що ми таки дійсно... антисеміти.

На превеликий жаль, ці явища на нашому терені поширюються. Коли ви говорите не раз із нашими культурними, розумними людьми на цю тему, то вони ні з того ні з цього починають доказувати, що так, це правда, ми били жидів і треба їх бити і всі інші народи били їх також.

Деякі наші газетні статті до цієї теми вживають аргументів з антисемітського словника. В тій чи іншій газеті ви вичитуєте такі сенсаційні ревеляції, що, мовляв і Андропов і Ґорбачов — жиди. Словом, як казав було покійний міністер пропаганди д-р Ґеббельс, „Ді Юден зінд ан аллєм шульд!"...

І чого ж ми тоді ображуємось, коли нам закидають антисемітизм?

На щастя, при всій їхній поширеності й недоречності, ці прояви мають, усе таки, неповажний і приватний характер. Ні одна наша громадська установа, ні одне середовище не сприйняло їх за свої.

Ми не можемо дозволити спровокувати нас хитрій московській інтризі, яка спрямована не лиш на американців і жидів, але й на нас самих. Ми мусимо втримувати з поважними жидівськими чинниками, хоч може й не приязний, то все таки куртуазний і в цивілізованих формах діялог. От, недавно жидівська централя в Америці звернулася до одної з наших центральних установ з проханням — визнати законною й корисною діяльність ОСІ у Вашінґтоні. Їм відповіли, що ми не проти викривання воєнних злочинців, але ми проти співпраці з брехливою й злочинною системою КҐБ, а також, що ми узалежнюємо нашу відповідь і становище від солідарного вирішення всіх східньоевропейських еміґрантських груп. Це була відповідь і дипломатична, і гідна.

Ми повинні далі втримувати приязні стосунки з тими — хай тільки нечисленними й незначними — жидівськими групами, які стоять на становищі приязні й співпраці з Україною. З цього погляду, недавня резиґнація трьох українських політичних діячів із членства в Товаристві Українсько Жидівських Зв'язків — на знак протесту проти зруйнування українського пам'ятника в Єрусалимі — була, на мою думку, недоцільною.

А на американському терені ми повинні вжити всіх сил для протесту — не проти жидів, а проти московських впливів і московської дезінформації. Наш протест був би, очевидно, багато голосніший і успішніший, якби ми були всі разом, якби в нас була лиш одна репрезентативна централя, яка могла б говорити в імені майже мільйонової (за офіційною статистикою) української етнічної групи в ЗСА. Та дарма, ми не об'єднані і протестів не висилаємо разом і бойкотуємо одні одним наші протестні демонстрації, або й зневірюємося й на бік відходимо від нашої політично-громадської різноголосиці.

Ще інші з-поміж нас, добре мислячі, ідейні люди з так званого „третього табору", намагаються самі зарадити лихові, творячи власні оборонні організації й проводячи на власну руку протестні акції. Не всі вони як слід продумані й підготовані, наприклад недавня акція висилки „мейлґрамів" не була запляновена й проведена задовільно і дала тільки невеликий вислід.

Та все таки нам треба брати участь у кожній протестній акції, хто б не організував її — коли тільки вона здається нам корисною для української справи.

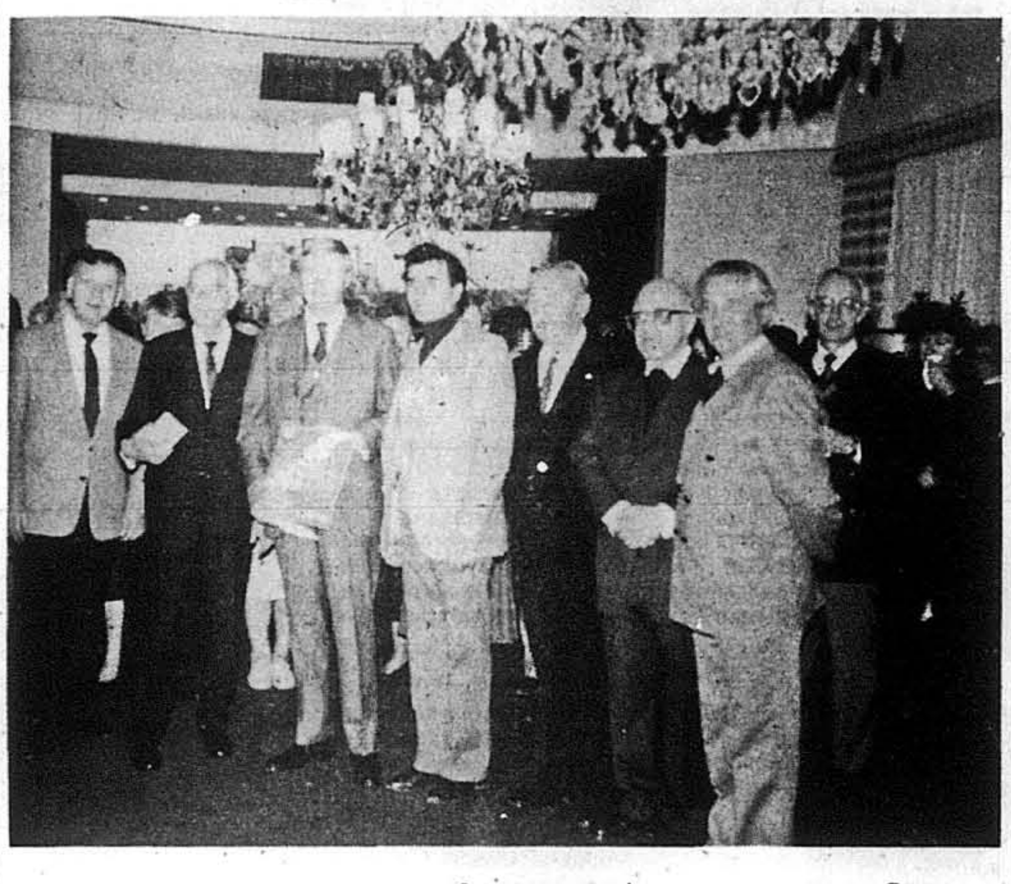
Бо — як-не-як — наша протестна й інформаційна акція ведеться й дає деякі очевидні успіхи, хоч вона й здається нам многоторовою й деколи аматорською. Алеж сума всіх тих, навіть нескоординованих, дій мусить залишити слід на нас і на нашому довкіллі, мусить принести деякий успіх нашій національній справі. Енерґія, кажуть, ніколи не пропадає безслідно.

Великий...

(Закінчення зі стор. 2)

Хористи „Думки" під час свого концертового турне в зустрічах із видатними урядовцями країн Західньої Европи (Бредфорд, Англія та Зальцбург, Австрія) та представниками українських організацій і товариств.

вдруге виїхали в мандрівку з концертом до Саверну в катедрі „Нотре Даме Де Ля Натівіте" Цілу дорогу супроводжають нас студені накрапи дощу, від яких стає тривожно на душі. Хто „вилізе" з хати, хто прийде в погоду таку. Заходимо всередину. Велика катедра як на Боже чудо з понад двотисячною масою слухачів чекає на концерт. Заповідач французькою мовою вітає та представляє хор. По кожному виконанні твору зі захопленням сипляться гучні овації. Дуже часто можна було запримітити в лавках особи, на обличчях яких відображувалися признання. Тому, що савернська публіка складалася у 80 відсотках із французів, в програмі другої частини знову були вставлені „Поговір" — з опери „Сивільський Цирульник" та „Ти прекрасна" з опери Набуко. Крім цього композиції П. Ніщинського „Закувала та сива зозуля" сольо виконував знаменитий тенор Віктор Шевелі. Концерт закінчився останньою піснею на біс „Ой, кум до куми залицявся". Та це наче замало. Оплески ще довго не вщухали в бажанні спокусити ще хоч би один маленький надддаток — та пізній час не дозволяє. Проскакуємо поміж дощові краплини до автобусів і повертаємося назад до готелю в Страсбурзі.

Неділя, 3-го листопада. В Страсбурзі ювілейні святкування з приводу 1100-річчя смерти св. Методія Апостола Слов'ян і Покровителя Европи. Виїжджаємо на Архиєрейську Службу Божу, яку відправляє в катедрі Преосвященіший Владика Михайло Гринчишин. Під час Богослуження чудово співає чоловічий хор, що складався із самих німців включно з дириґентом. Після Служби Божої повертаємось до готелю на обід і миттю до „Центре Культурелле Страсбург", де має відбутися святковий концерт хору „Думка". (Культурний Центр Страсбурґу.) Розсувається завіса під зростаючі оплески заповненої залі. „Вітаємо хор Думка із Ню Йорку" звучить крізь мікрофон у чергуванні двох мов із теплими вітаннями голос представника. Із зворушливою промовою „до синів і дочок" виходить на сцену о. крилошанин Павло Когут. У його словах відчувається велика любов до всього рідного; в нього тремтить і заломлюється голос, викликаючи схвильованість і сльози серед не одних присутніх на залі і сцені. Подяку від імени хору складає маестро в. Луців. Програму цього концерту виконують із самих українських композиторів. По кожній проспіваній точці зриваються грімкі овації, а пісню „Закувала та сива зозуля", після довготривалих оплесків хор повторив ще раз.

Після закінчення програми ще тричі, на „біс", прозвучали наддатки. Фінальний концерт европейського концертового турне з нагоди 35-літнього ювілею хору „Думка" з Ню Йорку, закрив останню сторінку своїх концертів під рясні оплески. По виступі ще довго не вмовкали дружні розмови.

У переході до залі на прощальне прийняття хтось ще запитує — у кого можна набути всі чотири програмки у різних мовах? А з другого боку долітають підслухані фрази двох співрозмовців, — їх програма була цікавіша від ансамблів з України, які тільки співають народні пісні та й то не всі наші, а тут усе і клясика, і церковні, і думи і народне...

Хресними батьками на Францію було душпастирство Страсбургу і околиці на чолі з отцем крилошанином Павлом Когутом. Ми займили місця за столами з багатими українськими стравами і французьким вином. За прадідівською традицією отець крилошанин П. Когут проводив молитву. Під час вечері виголошували дружні промови і співали з не одних нагод „сивочубе" „Многая Літа". Накінець кожному в дорогу подарували пляшку вина і роз'їхались усі по цілому світі з любов'ю до української пісні.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Заклик...

(Закінчення зі стор. 1)

1. Відзначити наш тисячолітній ювілей по містах Америки, починаючи вже із цим 1986 роком різними імпрезами — науковими і популярними доповідями, концертами, академіями, панелями, показом музейних предметів нашої старовини, спеціяльними церковними відправами та іншими імпрезами. Це зорганізувати є запрошені місцеві громадські комітети, які створяться з поміччю організаційної комісії. Мистецько-імпрезова комісія на чолі з інж. Юрієм Повстенком і комісія публічних зв'язків на чолі з мґром Андрієм Біликом буде служити своїми порадами чи практичною допомогою місцевим комітетам у підготові святкувань.

2. Зорганізувати у столиці ЗСА Вашінґтоні літом 1988 року величаве і кульмінаційне відзначення тисячоліття хрищення і християнства України різними імпрезами, як наприклад виставки наших стародруків, книжкових публікацій, музейних предметів, наукових доповідей і панелів з тематикою християнства України і закінчити ці імпрези великим концертом у Кеннеді Центрі.

3. Старатися зорганізувати у Вашінґтоні виставку українських ікон та інших предметів нашої минувшини у Смитсонієн Інститушин.

4. Виготовити пропам'ятні медалі для увіковічнення тисячоліття хрищення Руси- України.

5. Виготовити англомовні інформаційні матеріяли про хрищення і християнство України для поширення їх серед американської преси і громади.

6. Старатися поширити інформацію про наше тисячоліття серед найвищих чинників американського суспільства.

7. Морально сприяти і в міру можливостей допомагати наших науковим інституціям організувати наукові імпрези про тисячоліття християнства України.

Перед нами велике завдання і два роки важкої праці і тому ми звертаємося до нашої громади і до наших церковних та громадських місцевих організацій із слідуючим закликом

1. У співпраці з Організаційною комісією Крайового Комітету, що її очолює д-р Петро Стерчо, зорганізувати по містах нашого поселення в Америці місцеві громадські комітети для відзначення тисячоліття хрищення християнства Руси-України. До складу цих комітетів просимо увійти отців українських православних і католицьких церков, пасторів протестантських громад, представників всіх українських місцевих церковних і громадських організацій і ділових наших громад. В дусі всегромадської односи, в обличчі такого великого ювілею, який трапляється раз на тисячу років, ми просимо і закликаємо, щоб ні одна українська громадська організація, яка стоїть на національних позиціях, не стояла осторонь місцевого комітету або не брала активної участи в ньому. Ми також закликаємо, щоб оминати всякі причини, які могли б спонукати будь-які організації не стати членом місцевого комітету.

2. Закликаємо українську середньошкільну і високошкільну молодь приготовлятися до великого тисячоліття. У своїх школах українознавства, у школах середніх і вищих вивчайте історію християнства України, а якщо це входить у засяг ваших заінтересувань чи навчання пишіть есеї, тези, дисертації на тему християнства України. По своїх молодечих таборах присвячуйте гутірки цій темі, а свої табори називайте іменами наших великих князів і великих подій. Крім того у містах свого поселення треба брати участь у ювілейних імпрезах і готуватися чисельно прибути на кульмінаційне відзначення тисячоліття хрищення Руси-України у Вашінґтоні в 1988 році.

3. Для підготови і переведення величавих святкувань всегромадського характеру необхідно мати фонди. Сама тільки виставка ікон у Смитсонієн Інститушин у Вашінґтоні може коштувати комітет найменше 20,000 долярів. Багато більше будуть коштувати імпрези у Вашінґтоні — концерт, інформаційні публікації в англійській мові, наукові доповіді, адміністраційні видатки та інше. Тому Крайовий Комітет звертається до української громади допомогти комітетові виконати його завдання. Незадовго ім'я й адреса збірки будуть подані до відома громаді.

Ми віримо, що при Божій помочі, при повній моральній підтримці всієї нашої ієрархії українських Церков і пасторату протестантських громад і об'єднань, в дусі всегромадської єдности, вся наша українська громада у З'єднаних Стейтах Америки величаво відзначить тисячоліття хрищення і християнства Київської Руси-України.

За Крайовий Комітет Тисячоліття Християнстав в Україні:

д-р Юрій Старосольський
голова Президії
д-р Юрій Солтис
голова Ділового Комітету
д-р Ігор Кошман
заступник голови Президії
Вячеслав Вишневський
заступник голови Ділового Комітету
Юрій Базилевський, Корнель Василик, д-р Василь Калинович, о. Андрій Партикевич, Олексій Шевченко — секретарі

8-го січня 1986 року.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКА компанія Флік, яка під час Другої світової війни використовувала у своїх фабриках робітників-невільників, силою прикріплених до них гітлерівським режимом, погодилася заплатити 2 міл. дол. відшкодування для організації, яка репрезентує тих жидів, що були власне в такий невільничий спосіб використовувані. Погодженість керівників компанії Флік є рівночасно встановленням прецеденту, — кажуть спостерігачі, — який напевно використають інші країни і організації, робітників яких використовувала гітлерівська Німеччина на невільничій праці. Якщо йдеться про індустрію, дрібний промисл і сільське господарство, то жидівської робочої сили було найменше. В інформації так і сказано, що організація репрезентує тільки 1,300 осіб, які працювали у Фліка і вижили.

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ академіків, знавців збросневої політики, спільно з військовими старшинами-пенсіонерами відбули поїздку до Совєтського Союзу, яку вони назвали „студійною неофіційною подорожжю" і там приватно зустрічались із своїми колеґами по фаху, — вченими, політиками, військовиками. На основі цих розмов, вони, повернувшись до ЗСА заявили, що СССР дійсно зацікавлений відновленням співпраці з Америкою і скороченням до мінімуму нуклеарної стратегічної зброї. Очевидно, свої спостереження американські „паломники" опублікували в різних фахових виданнях ЗСА, щоб таким чином впливати на публічну опінію, знаючи, що їхні заяви не є зобов'язуючі для Уряду.

АМЕРИКАНСЬКІ ГРОМАДЯНИ, які живуть в Лівії (біля 1,500 осіб), прийняли з великим невдоволенням заклик Адміністрації президента Роналда Реґена, щоб вони найдалі до 1-го лютого покинули цю країну і повернулися до ЗСА, або переїхали до іншої, більш безпечної держави. Уряд навіть погрозив тим особам, які не захочуть підпорядкуватися цьому зарядженні. Не зважаючи на напружену ситуацію ,яка тепер існує між ЗСА і Лівією ,запитані американці заявили, що вони не почуваються загроженими в ніякому разі і Уряд ЗСА не має права наказувати їм де вони хочуть жити.

ЯК УЖЕ ІНФОРМОВАНО, европейські альянти З'єднаних Стейтів Америки, зокрема Західня Німеччина, Італія та інші, дуже холодно прийняли зарядження президента Роналда Реґена про замороження майна Лівії в ЗСА та інші санкції, які мають за завдання цілковито ізолювати Лівію від співпраці з демократичними державами.

АМБАСАДОР З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки в Єгипті Ніколас Веліотес вніс резиґнацію. Він взагалі хоче залишити дипломатичну службу і пояснив, що йому запропонували стати президентом асоціяції американських видавців. Американський дипломат, який не хотів, щоб його ім'я згадувалося, сказав, що резиґнація Н. Веліотеса є вимушеною і свідчить про бажання Вашінґтону показати Єгиптові свою дружелюбність, бо амбасадор Н. Веліотес відомий своїми різкими висловлюваннями, одне з яких привело недавно до погіршення американсько-єгипетських відносин.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го СІЧНЯ 1986 р.

Баффало, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Миколая 127 Відд., о год. 12:30 по пол. в залі УКЦеркви при вул. Фільмор і Онайда, Боффало, Н. Й. На порядку нарад: звіти уступаючої Управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір нової Управи і К. Комісії на 1986 р. Слово-привіт голови Округи Романа Конотопського, внески, закриття зборів. По Річних зборах відбудуться звичайні місячні наради, під час яких буде вибір делеґатів на 31-Конвенцію УНС. Проситься всіх членів взяти участь в Річних зборах і зборах для вибору делеґатів. По нарадах буде перекуска для учасників зборів. За Управу Відділу: В. Шарван, гол., Марія Гаравус, фін. секр. і Д. Пітолай, рек. сек.

Бріджпорт, Конн. Річні збори 59-го Відд., о год. 2-ій по пол. в залі УКЦеркви при 457 Нобле вул., Бріджпорт, Конн. На порядку нарад: відчитання протоколу з минулих Річних зборів, звіти членів Управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір Управи і К. Комісії на 1986 рік, внески, намічення пляну праці на біжучий рік, закриття. По Річних нарадах відбудуться місячні наради, під час яких буде вибір двох делеґатів і двох заступників на 31 Конвенцію УНС, а відтак відбудеться перекуска —, гостина для присутніх союзовців. — Управа Відділу.

Пітсбурґ, Па. Річні збори Б-ва св. Николая 53-ій Відд. в Українському Домі при Карсон вул., на другому поверсі в приміщенні Самопомочі. Є важні справи до обговорення. Буде вибір Управи на 1986 р. Проситься всіх членів взяти участь. — Ч. Сачко, предс., Д. Головатий, секр.

Ще про акцію...

(Закінчення зі стор. 2)

створила Комітет Правної Оборони в склад якого входили: проф. Іван Самійленко, голова, інж. Т. Лесик, заступник голови, Григорій Затовський, член президії, та І. Йова, секретар, та інші.

3. Не „назначена трійка", як це твердить автор статті, а цей Комітет Правної Оборони звернувся в той час до Митрополита Іоана і Архиєпископа Мстислава дати згоду бути спонзором цієї акції перед Урядом і Конґресом ЗСА з рамени УПЦ в Америці, на що комітет отримав благословення і повну підтримку.

4. Правдою є, що Владика Мстислав перебрав на себе головний тягар цієї акції у Вашінґтоні, за що від всіх нас, скитальців, залишається вічна йому вдячність. Помагав Владиці у Вашінґтоні тоді сл. п. Арнольд Марґолін та заанґажований асоціяцією і комітетом правник А. Ґолденвайзер, оба вони були чільні діячі Уряду УНР в 1917-20 роках і пізніше.

Вся ця акція була подана в українській пресі, а зокрема в „Свободі", а повний пресовий архів знаходиться в автора цього спростовання.

Іван Самійленко

Ню Йорк